

Håndbog i brug af apps

til SmartPhones og Tablets

Orientering til virksomheder inden for transportsektoren, der har ansatte, som har svært ved at læse og forstå arbejdsbeskrivelser, informationer og lignende, samt ansatte, som viger tilbage for skriftlig tilbagemelding/dokumentation.

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased in the UK (Mental Health Act 1983, 1990).

There is a growing awareness of the need to improve the lives of people with mental health problems. The Department of Health (1999) has set out a vision of a new mental health system, which will be based on the following principles:

- People with mental health problems should be treated as individuals, with their own needs and wishes.
- People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care.
- People with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes and communities.

There is a growing awareness of the need to improve the lives of people with mental health problems. The Department of Health (1999) has set out a vision of a new mental health system, which will be based on the following principles:

- People with mental health problems should be treated as individuals, with their own needs and wishes.
- People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care.
- People with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes and communities.

There is a growing awareness of the need to improve the lives of people with mental health problems. The Department of Health (1999) has set out a vision of a new mental health system, which will be based on the following principles:

- People with mental health problems should be treated as individuals, with their own needs and wishes.
- People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care.
- People with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes and communities.

There is a growing awareness of the need to improve the lives of people with mental health problems. The Department of Health (1999) has set out a vision of a new mental health system, which will be based on the following principles:

- People with mental health problems should be treated as individuals, with their own needs and wishes.
- People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care.
- People with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes and communities.

There is a growing awareness of the need to improve the lives of people with mental health problems. The Department of Health (1999) has set out a vision of a new mental health system, which will be based on the following principles:

- People with mental health problems should be treated as individuals, with their own needs and wishes.
- People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care.
- People with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes and communities.

There is a growing awareness of the need to improve the lives of people with mental health problems. The Department of Health (1999) has set out a vision of a new mental health system, which will be based on the following principles:

- People with mental health problems should be treated as individuals, with their own needs and wishes.
- People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care.
- People with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes and communities.

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	5
2	Eksempler på apps, der kan hjælpe læse-/ stavesvage medarbejdere.	7
2.1	Eksempler på apps til Android-enheder.....	7
2.2	Eksempler på apps til Apple-enheder.....	9
2.3	Eksempler på apps, man kan få til både Android og Apple enheder.....	10
3	Cases.....	12
3.1	5 Cases om SmartPhones og Tablets som hverdagens værktøj.....	12
4	Undervisning i brug af apps til SmartPhones og Tablets.	16
5	Mulighederne for kompetenceudvikling i dansk og regning.....	17
5.1	Forberedende Voksenundervisning - FVU.....	17
5.2	Ordblindeundervisning - OBU	20
6	Økonomi.....	24
6.1	Løntabsgodtgørelse.....	24
6.1.1	Statens Voksenuddannelsesstøtte - SVU.....	24
6.1.2	Kompetencefonde: Handels-, Transport- og Servicesektoren.....	24
6.2	Hvornår har medarbejderen ret til efteruddannelse?	26
6.3	Hvad kan/skal medarbejderen selv gøre for at få løntabsgodtgørelse?.....	27

7	Bevilling af hjælpemidler.....	28
7.1	Som kompenserende foranstaltning for at kunne fungere i dagligdagen.....	28
7.2	Som nødvendigt arbejdsredskab for at kunne udføre konkrete arbejdsopgaver i et konkret job.....	28
7.3	Som undervisningsudstyr/hjælpemiddel i forbindelse med f.eks. undervisningsforløb for ordblinde.	29
8	Afslutning – fremtidens jobudfordringer!	31
9	Forkortelserne - hvad betyder de...?	32

1 Indledning

Omkring 400.000 danskere oplever sig selv som decideret ordblinde. Hertil kan lægges den gruppe af mennesker, som ikke har problemer med at læse, men i større eller mindre grad føler sig udfordret, når de skal udtrykke sig skriftligt. I alle virksomheder findes arbejdsgange og kommunikationslinjer, der er lettere tilgængelige for nogle end for andre.

Hvis man har vanskeligheder med læsning og/eller stavning, kan helt almindelige arbejdsfunktioner volde vanskeligheder. Med relativt simple tiltag kan man dog give alle medarbejdere mulighed for at få adgang til informationer og til at udføre arbejdet sikkert og effektivt.

Erfaringer viser, at SmartPhones og Tablets kan være med til at styrke ordblinde og medarbejdere med læse- og stavevanskeligheder og dermed være med til at øge produktiviteten i transportvirksomhederne. Erfaringer fra et tidligere TSU projekt viser, at disse nye værktøjer ikke kun letter kommunikationen med medarbejdere, der har det svært ved at læse og skrive, men også

er til gavn for samtlige medarbejdere og for virksomhedens produktivitet.

I håndbogen har vi beskrevet de almindeligste apps, der er udviklet til ordblinde og medarbejdere med læsestavevanskeligheder.

Derudover gives eksempler på hvordan man kan få den nødvendige instruktion i anvendelse af SmartPhones og Tablets, og man kan læse hvordan hverdagen ændrede sig for en ordblind medarbejder hos M. Larsen, Vognmandsfirma A/S.

Mange virksomheder vælger at iværksætte uddannelser for de medarbejdere, for hvem det er en udfordring at læse og skrive. I håndbogen er det beskrevet, hvilke muligheder der findes og hvilke muligheder, der er for økonomisk støtte.

Håndbogen er blevet til i et samarbejde mellem EUC Lillebælt, Netværkslokomotivet, VUC Vest og Transportsektorens Uddannelsesfond, TSU.

God fornøjelse med læsningen.

2 Eksempler på apps, der kan hjælpe læse-/stavesvage medarbejdere

Der findes 3 styresystemer til SmartPhones og Tablets:

Android styresystem findes på blandt andet produkter fra Samsung, HTC og Sony. Også her findes der en del apps til brug for personer med læse- og stave vanskeligheder.

iOS er Apples styresystem, og det bruges udelukkende på Apples produkter. Blandt andet iPhone og iPad.

Der findes en del apps til brug for personer med læse- og stave vanskeligheder.

Windows 8, det 3. og sidste styresystem findes på blandt andet Nokia og HTC.

Styresystemet er så nyt, at der p.t. ikke findes nævneværdige apps til styresystemet.

2.1 Eksempler på apps til Android-enheder

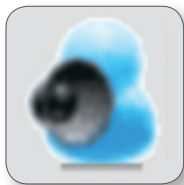

Dictus er en tale-til-tekst app.

Medarbejderen kan tale til sin SmartPhone/Tablet i stedet for at skrive, og ordene kommer straks og præcist ind i diverse programmer, hvorefter medarbejderen kan arbejde videre med den skrevne tekst i mails, SMS'er, tekstdokumenter m.v.

Dictus stiller dog et krav til medarbejderen om at lære at tale roligt med korrekt og tydelig udtale. For at maksimere genkendelsen, skal medarbejderen øve dette, og Dictus skal trænes til at genkende medarbejderens stemme.

En vilkårlig tekst fra et andet program på medarbejderens SmartPhone/Tablet, f.eks. en e-mail, kan kopieres og indsættes i Dictus for oplæsning. Det er op til 5 gange hurtigere at indtale en tekst på en SmartPhone/Tablet end at taste teksten ind. Specielt ordblinde har uvurderlig glæde af Dictus.

Mobile 112 er en tale-til-tekst og tekst-til-tale app.

Mobile 112 kan læse alt højt på SmartPhones/Tablets; f.eks. WEB-sider, regneark, PowerPoint, SMS'er, e-mails m.fl. Medarbejderen kan indtale en tekst til brug i en SMS, e-mail, i aftaler m.v.

Der er ordbog med automatiske ordforslag, hvis medarbejderen foretrækker at skrive en besked, en e-mail eller f.eks. vil gemme oplysninger i kontakter eller andre steder på enheden.

Mobile 112 kan oversætte mellem rigtig mange sprog. Præinstallerede sætninger kan gemmes på mange sprog og bruges ved f.eks. afsendelse af SMS'er eller e-mails. Tilføjet tale PDF-læser.

Svox Classic

Svox er en tekst-til-tale app. Stemmer til SmartPhones/ Tablets.

Få de mest naturlige stemmer til beskeder, vejvisningsinformationer, oversættelser og meget mere. God til højtlesning af tekster fra e-bog, navigations-, oversættelses- og andre apps.

SVOX dansk / Danske Sara Voice

Svox er en tekst-til-tale app.

Danske Sara Voice er en speciel udgave med dansk tale til det danske marked for SmartPhones/Tablets. Sara læser tekster naturligt op og i en høj kvalitet.

Nødvendig software til Android, for at bruge telefonen til talegengivelse.

På en Android telefon skal man have installeret en stemmemotor [Svox Classic, der downloades og installeres]. Bagefter skal man downloade en stemme [Svox på det sprog man ønsker]. Først derefter kan telefonen læse op.

2.2 Eksempler på apps til Apple-enheder

Dragon Dictation

Dragon er en tale-til-tekst app.

Det er nødvendigt at tale klart og tydeligt, for at det virker. Efter Dragon Dictation har ændret det indtalte til tekst, har man følgende valgmuligheder: Send tekst som SMS eller e-mail, eller send teksten til Facebook eller Twitter, eller man kan kopiere teksten og bruge den f.eks. i et dokument.

Prizmo

Prizmo er en tekst til tale app.

Brug mobilens kamera til at tage et billede af en tekst og få derefter teksten læst op. Kan f.eks. bruges ved læsning af adresser på destinationer, læsning af kort m.v.

SayHi

Oversættelsesapp.

Måske en af de bedste oversætter-apps til Apples-enheder i dag. SayHi Translate er et smart værktøj, der er nemt at bruge. Fra den øverste menu indtastes på fanen: Indstillinger og vælges hvilke to sprog, der ønskes oversat mellem.

Nødvendige indstillinger i en iPhone, for at bruge den til oplæsning.

For at man kan få oplæst tekst på en iPhone, skal man først ind i nogle indstillinger på telefonen.

På iPhone 4S eller nyere skal Siri aktiveres. Dette gøres ved at gå ind i 'Indstillinger' under 'Generelt' → Siri → slå Siri til.

2.3 Eksempler på apps, man kan få til både Android og Apple enheder

Krak

Krak er en navigations-app.

Indtast destination og Krak viser vej.

Krak giver oplysning om afstande, køretid fra 'start til slut' og guider chaufføren på vej til destinationen.

Automatisk nummeropslag af alle ind- og udgående opkald

Translator With Speech

Oversættelsesapp.

Brug denne app til øjeblikkeligt at oversætte skreven eller talt tekst til et af 54 sprog! Kan udtale oversættelsen.

Denne Oversætter gemmer også tidligere oversættelser og giver mulighed for at forberede en række oversættelser i forvejen og afspille dem senere. Kræver ikke forbindelse til internet og dyr dataroaming. App'en har pt. 54 sprog.

Swype tastatur

Det personlige tastatur – tale-til-tekst.

Lærer af brugeren, så app'en selv kommer med forslag jf. brugerens sædvanlige sprogbrug. - Swype understøtter

mere end 71 downloadede sprog og 20 dialekter. Swype kommer med stemmegenkendelse, så den er håndfri. Dikter tekst hurtigt med et enkelt tryk på stemme-tasten på Swype-tastaturet.

Se endnu flere eksempler på nyttige apps til SmartPhones og Tablets på adressen:

www.netvaerkslokomotivet.dk/til-dig-der-vil-laere/it-hjaelpemidler.html

3 Cases

3.1 5 cases om SmartPhones og Tablets som hverdagens værktøj

Christian er chauffør hos M. Larsen Vognmandsfirma A/S i Brøndby.

Christian er ordblind og han møder mange udfordringer i forbindelse med læsning og skrivning i sit job. Christian anvender nu både en SmartPhone og en iPad, og begge er udstyret med forskellige apps for ordblinde og andre med læse-stavevanskeligheder.

Nedenfor er der listet forskellige arbejdssituationer op, som er udfordrende for en ordblind.

I casene er der nævnt før og efter indførelse af SmartPhone og Tablets og ligeledes er beskrevet den udfordring, Christian har haft med at forstå arbejdsinstrukser og øvrig kommunikation.

1. CASE:

Før:

Christian møder om morgenen og modtager sin køreliste i printet form. Denne kan blive gennemgået af medarbejdere på kontoret. Finn (chef) tilbyder at gøre dette mundtligt.

Udfordring:

Listen, der bliver gennemgået er lang, og der kan være særlige forhold ved hvert afhentningssted. Det kan være svært at huske, hvad der er blevet gennemgået.

Det kan være svært at se afhent-

ningsstederne på det printede kort, det er svært at planlægge en god rute ud fra dette.

Det er svært at indlære nye ruter.

Efter:

Listen sendes som en mail og vises på en iPad. Afhentningssteder kan dermed vises på et kort via Batch Geo-kort i stedet for et printet papir, hvilket gør det muligt at zoome ind og at planlægge en mere hensigtsmæssig rute.

Det gør det lettere at indlære nye ruter samt at benytte afløsere.

2. CASE:

Før:

Ude på ruten kan der opstå særlige forhold: Hvis der ikke kan tømmes, skal dette dokumenteres. Der tages et billede, der illustrerer problemet. Billedet sendes via telefonen til en bestemt e-mailadresse som dokumentation for problemet, der førte til den manglende tømning. Derudover skrives en sms om samme problem.

Udfordring:

Det kan være svært at skrive en sms i situationen, da stavevanskeligheder

kan bremse. Dette skal så gøres, når man kommer tilbage og har tid eller fortælles mundtligt, hvilket også er tidskrævende.

Efter:

Med en SmartPhone kan der sendes et billede sammen med teksten. Teksten kan dikteres ind [evt. via en særlig app] i stedet for at blive skrevet.

3. CASE:

Før:

Ude på ruten kan der ske skade på materiel. Dette skal skrives på et papir, der skal efterlades på stedet, for at vise, at man vedkender sig at have lavet skaden.

Udfordring:

Der skal redegøres skriftligt, det er vigtigt at skrive korrekt og forståeligt, fordi andre skal læse teksten.

Efter:

Med en SmartPhone kan man diktere teksten eller bruge iPad'ens ordfor-slagsprogram og derefter skrive den af i hånden på papiret. Samtidig kan teksten sendes til kontoret som en kopi af anmeldelsen.

4. CASE:

Før:

Ude på ruten kan der være vigtige skilte om trafikale eller sikkerhedsmæssige forhold.

Udfordring:

Det kan være svært at læse skiltene tekst

Efter:

Med en SmartPhone kan man tage et billede af teksten og få den læst højt af telefonen.

5. CASE:

Før:

Der kan være meddelelser til og fra kontoret samt mails og anden elektronisk kommunikation mellem medarbejder og ledelse

Udfordring:

Det kan være svært at læse informationerne og at svare på dem skriftligt.

Efter:

Med en SmartPhone og/eller en iPad kan man få læst tekst i mails og sms højt samt diktere et svar, i stedet for at skrive eller bruge ordforslagsprogram på iPad til at skrive svaret.

4 Undervisning i brug af apps til SmartPhones og Tablets

For at få det fulde udbytte af apps, er det vigtigt, at få den nødvendige instruktion/undervisning, ellers kan det virke meget uoverskueligt.

Der findes forskellige muligheder:

- Er man i gang med Ordblindeundervisning, bør apps være en del deraf. Er den ikke det, skal man forlange af undervisningsstedet, at apps bliver en del af undervisningen. Det kan være en god idé allerede inden kursusstart at undersøge, om skolen bruger apps i undervisningen.
- En anden mulighed, som bruges mere og mere, er de såkaldte apps Caféer, hvor man enten bare møder op eller på forhånd tilmelder sig. Der er flere 3F afdelinger, der har tilbudt den form for undervisning, som i øvrigt er uden deltagerbetaling.
- Bibliotekerne er også som en service til borgerne, begyndt at tilbyde instruktion i brugen af apps.
- Af andre muligheder kan nævnes VUC (Voksen Uddannelses centre), Erhvervsskoler, Oplysningsforbund, sprogskoler og endelig findes der en del specialskoler, hvor der også tilbydes kurser i brug af apps.

5 Mulighederne for kompetenceudvikling i dansk og regning

5.1 Forberedende voksenundervisning - FVU

Vejen til kompetenceudvikling

Generelt om FVU

FVU kan forbedre deltagerens dansk- og regnefærdigheder og hjælpe med at anvende de digitale muligheder, der findes på arbejdspladsen og i privatlivet. Et FVU-kursus giver et solidt, alment fagligt fundament, som gør det lettere at tage anden uddannelse eller fagkurser i forbindelse med arbejdet. Det vil også ruste deltageren til evt. job-/funktionsskifte, eller helt enkelt gøre hans arbejdsdag nemmere.

Der er ingen deltagergebyr på FVU, og virksomheden kan søge løntabsgodtgørelse [SVU]

FVU-dansk og matematik

FVU har tilbud om to fag: Dansk/læsning og matematik/hverdagsregning. I begge fag undervises på forskellige niveauer, og man vælger selv, om man vil deltage i ét eller begge fag.

Undervisningen er opdelt i trin. Man bliver placeret på det niveau/trin, der passer til ens forudsætninger. Ved

FVU-undervisning på virksomheder underviser man som regel flere trin sammen.

FVU - dansk

Danskkurset har 4 trin, hvor hvert trin er på mellem 40 og 80 lektioner [30-60 timer]. På alle fire trin arbejdes der med hverdagens dansk. Man bliver bl.a. undervist i at læse og forstå tekster fra aviser, blade, vejledninger og manualer, samt i at stave, skrive og bruge tekster i f.eks. e-mails, søge information og nyheder på internettet, bruge Nem ID, digital postkasse mm.

FVU - matematik

Matematikkurset har 2 trin, hvor hvert trin er på mellem 40 og 80 lektioner [30-60 timer]. På begge trin arbejder man med tal og hverdagens matematik/regning, f.eks. fra aviser, arbejdslivet og hjemmet, samt de digitale muligheder med Netbank, Nem ID og handel på internettet.

Tilrettelæggelse og varighed

Undervisningen foregår på små hold. Den er tilrettelagt for voksne, og emnerne er hentet fra dagligdagen.

Undervisningen i dansk og matematik/hverdagsregning kan foregå på et uddannelsessted, på en arbejdsplads, i en forening eller lignende.

Undervisning kan tilbydes både inden for og uden for normal arbejdstid.

Optagelseskrav

FVU kræver ingen forkundskaber; alle, der er fyldt 18 år, og som kan have udbytte af et FVU-kursus, kan deltage.

Hvis man er under 18, kan man dog deltage, hvis man opfylder ét af følgende krav:

- Man er i gang med en AMU-uddannelse.
- Man er i job eller i lære og deltager via sin arbejdsplads.
- Man er under Kriminalforsorgen.

Tilmelding og afklaring

For at blive tilmeldt et FVU-hold skal man til en afklaring (test) og have en efterfølgende personlig samtale med en vejleder.

Afklaringen (FVU-testen) og den efterfølgende samtale afgør, om FVU er det rette tilbud til den testede.

Testen tager mellem 1- 2 timer, og kan foregå på det uddannelsessted,

hvor man skal gå til undervisning, eller for ansatte på arbejdspladsen.

Frister og økonomi

På de fleste uddannelsesinstitutioner, der udbyder FVU, starter der nye hold flere gange om året, og mange uddannelsesinstitutioner tilbyder undervisning både dag og aften. Det betyder, at man forholdsvis hurtigt vil kunne komme i gang med undervisningen, når man har været til test. Undervisningen på hvert trin tilrettelægges typisk fra 4 - 20 uger, alt efter det ugentlige timetal, og kan afsluttes med en skriftlig prøve.

Afsluttende prøve

Man kan gå til prøve efter hvert trin. Prøverne er et tilbud, og man kan godt fortsætte til næste trin uden at have været til prøve.

Prøven efter det sidste trin svarer, inden for nogle delområder, i sværhedsgrad til 9. klasse (folkeskolens afgangsprøve).

Løntabsgodtgørelse - SVU

Det er gratis at gå til FVU, og man kan søge om SVU, hvis man er i arbejde og ellers opfylder betingelserne for at modtage SVU.

Se nærmere under afsnit 6, om ØKONOMI.

Hvor kan man gå til FVU-undervisning?

FVU udbydes af alle voksenuddannelsescentre (VUC), og på nogle erhvervsskoler, AMU-centre, oplysningsforbund/aftenskoler (AOF, FOF, LOF), daghøjskoler, produktionsskoler, social- og sundhedsskoler, folkehøjskoler, sprogcentre og skoler med specialundervisning for voksne.

Mange af institutionerne tilbyder, at FVU-undervisningen kan foregå på virksomheden.

Man kan tage FVU alene, eller man kan bruge FVU som støtte til anden undervisning f.eks. på et AMU-center, en handelsskole eller en teknisk skole.

Kontakt den nærmeste udbyder for nærmere information om mulighederne.

5.2 Ordblindeundervisning – OBU

Det er aldrig for sent...!

Generelt om Ordblindhed

Ca. 4 % af den danske befolkning har så vanskeligt ved at læse og stave, at de betegnes som ordblinde – har Dysleksi.

Dysleksi er et medfødt sprogligt handicap og har intet at gøre med ens intelligens.

Dysleksi er karakteriseret ved vanskeligheder med ordafkodning, som sædvanligvis skyldes problemer med fonologisk forarbejdning.

Som ordblind har man typisk vanskeligheder med at læse og skrive, og man forsøger at undgå de situationer, hvor man skal læse og skrive. Dette kan være en stor barriere i forhold til at lære nyt og evt. deltagelse i virksomhedsintern opkvalificering mv.

Men, man kan blive bedre til at læse og skrive, uanset hvor gammel, man er.

I ordblindeundervisningen tages der udgangspunkt i det, man kan, og det man gerne vil lære, og der tilrettelægges undervisning, der passer til ens behov.

I undervisningen lærer man bl.a. at bruge forskellige it- hjælpemidler som apps og programmer, der gør det nemmere at læse og skrive.

Ordblindeundervisning i arbejdstiden eller sammen med anden uddannelse

Man kan gå til ordblindeundervisning samtidig med, at man passer sit job eller er i gang med anden uddannelse.

Undervisning tilbydes både indenfor og udenfor normal arbejdstid.

Virksomheder kan bruge undervisning for ordblinde som led i videreuddannelse af den enkelte medarbejder. Ordblindeundervisning kan gøre det nemmere at følge anden kompetenceudvikling, f.eks.:

- Arbejdsmarkedsuddannelse [AMU-kurser]
- Almen Voksenuddannelse
- Grundlæggende voksenuddannelse [GVU]
- Voksenerhvervsuddannelse

Man kan deltage i ovennævnte undervisningsformer i arbejdstiden, og med mulighed for at søge løntabsgodtgørelse [SVU].

Se nærmere under afsnit 6, om Økonomi

Varighed

Et undervisningsforløb kan være op til 80 timer fordelt over flere uger.

Optagelseskrav

Eneste krav for at deltage i undervisning for ordblinde er, at man er testet ordblind. Man kan godt have svært ved at læse og skrive uden at være ordblind. Derfor skal man starte med at tage en særlig OBU-test på en uddannelsesinstitution, der udbyder OBU. Testen er gratis.

Det er altid en uddannet ordblindelærer, der står for testen. Testen hjælper samtidig læreren til at sammensætte den helt rigtige undervisning.

Hvis testen viser, at man ikke er ordblind, vil man ofte have glæde af at deltage i FVU-undervisning.

It-rygsæk

Er man under uddannelse, kan man få hjælp til at ansøge om en it-rygsæk, som man kan bruge under sine studier.

Hvis man er i job (ansat), har man som ordblind mulighed for at søge det offentlige om hjælpemidler i form af en it-rygsæk. Arbejdsgiveren skal dokumentere, at man vil have udbytte af at forbedre sine læse- og skrivefærdigheder i forhold til ens arbejdsopgaver.

Man kan få hjælp og yderligere information om muligheder på det lokale jobcenter, hos ens fagforening eller hos ens lokale udbyder af OBU.

6 Økonomi

FVU-undervisning og prøver er gratis

Deltagelse i undervisningen og de afsluttende prøver er gratis for deltagerne.

6.1 Løntabsgodtgørelse

6.1.1 Statens Voksenuddannelsesstøtte - SVU

Hvis man går til FVU- eller ordblinde-undervisning i arbejdstiden, kan man søge om at få løntabsgodtgørelse. SVU erstatter løn, så man kan deltage i undervisningen i arbejdstiden.

SVU svarer til 80 % af den højeste dagpengesats, som i **2014 var 3.260 kr. pr. uge.**

Se den gældende sats på: www.svu.dk

For at få SVU til FVU eller Ordblinde-undervisning;

- skal man være fyldt 20 år.
- skal man være ansat.
- skal man være dansk statsborger eller bo i Danmark.
- skal man have arbejdet mindst 26 uger på sin nuværende arbejdsplads.

En ansat skal have indgået en orlovs-aftale [have fået fri til at gå på kursus]

med arbejdspladsen i forbindelse med uddannelsen.

Man kan få SVU til FVU, uanset om den er tilrettelagt på heltid eller deltid. Dog skal man have mindst 3 timers undervisning om ugen og et samlet uddannelsesforløb på minimum 37 timer. Dit lokale VUC eller anden udbyder hjælper gerne med at vejlede og søge om SVU.

6.1.2 Kompetencefonde: Handels-, Transport- og Servicesektoren

Medarbejdere og virksomheder kan søge om tilskud til deltagelse i selvvalgt efter- og videreuddannelse, hvis de er omfattet af en overenskomst med aftale om kompetencefonde.

Fondene giver tilskud til deltagerbetaling (der er dog ikke deltagerbetaling til FVU- og OBU-undervisning),

løntilskud og til udgifter til transport, ophold og undervisningsmaterialer.

Formålet med etablering af kompetenceudviklingsfonde er at give virksomheder og medarbejdere mulighed for at søge penge til kurser til efteruddannelse af medarbejderne. Fondene

har fokus på uddannelse og kompetenceudvikling, så medarbejderne bevarer og styrker deres beskæftigelsesmuligheder på arbejdsmarkedet.

Søg yderligere information på:
www.uddannelsesfonde.dk

6.2 Hvornår har medarbejderen ret til efteruddannelse?

Man har fra første ansættelsesdag ret til deltagelse i Individuel Kompetencevurdering (IKV) samt deltagelse i læse-, skrive- og regnekurser.

Efter ni måneders beskæftigelse/ansættelse har man ret til indtil to ugers frihed til deltagelse i selvvalgt efter- og videreuddannelse.

Ved fortsat beskæftigelse i samme virksomhed har man ret til at akkumulere denne ret i maksimalt 3 år (6 uger efter 3 år).

Hvad har man ret til?

Kompetencefonden kompenserer til sædvanlig overenskomstmæssig løn

ved deltagelse i IKV samt læse-, skrive- og regnekurser.

Ved deltagelse i selvvalgt uddannelse udbetales løn op til 85 pct. af sædvanlig overenskomstmæssig løn.

Kompetencefondens bestyrelse har besluttet, at der kan ydes tilskud til:

- Alle AMU-kurser (arbejdsmarkedsuddannelser).
- Individuel Kompetencevurdering (IKV).
- FVU-kurser (forberedende voksenundervisning) i matematik og læsning.
- Udvalgte kurser inden for Almen Voksenuddannelse (AVU).

6.3 Hvad kan/skal medarbejderen selv gøre for at få løntabsgodtgørelse?

Deltagelse i efteruddannelse skal aftales med virksomheden, og det er også virksomheden, som søger om tilskud fra fonden. Derfor skal man altid begynde med at kontakte sin arbejdsgiver.

Man kan også få gode råd hos sin tillidsrepræsentant eller i sin fagforening. I den lokale fagforening kan man blive

vejledt om, hvordan man kan benytte sig af de muligheder, som fonden giver.

Læs evt. mere på www.uddannelsesfonde.dk, og søg inspiration til relevante kurser på www.ug.dk

Uddannelsesfonde.dk administreres af Pensiondanmarks Uddannelsesfonde A/S, som er en del af Pensiondanmark koncernen.

7 Bevilling af hjælpemidler

Generelt om hjælpemidler, specielt IT-rygsække og bevillingsansvar

Indledningsvist bemærkes, at sektoransvarsprincippet er gældende omkring bevilling af hjælpemidler,

herunder IT-rygsække som "ordblinde-hjælpemiddel".

Det er derfor helt væsentligt for ansvarsplaceringen, hvilken situation, der danner baggrund for behovet,

7.1 Som kompenserende foranstaltning for at kunne fungere i dagligdagen

Såfremt en person har et personligt behov for kompenserende hjælpemidler til den daglige tilværelse, for eksempel IT-kompenserende udstyr som ordblinderygsæk, PC og IT-kompenserende software, bevilges efter Servicelovens § 112. Der vil være tale om en egenbetaling. Udstyret anvendes i hjemmet.

Som hjælpemiddel, der er nødvendigt for overhovedet at kunne arbejde og derfor nødvendigt i forbindelse med et hvilket som helst job, bevilges også i henhold til Servicelovens § 112.

7.2 Som nødvendigt arbejdsredskab for at kunne udføre konkrete arbejdsopgaver i et konkret job

I henhold til Beskæftigelsesministeriets Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats §§ 74 (fleksjob), 76 (tilbud efter LAB) og 100 (beskæf-

tigede), bevilges arbejdsredskaber eller arbejdspladsindretning, der er en nødvendig forudsætning for, at en person kan udføre sine arbejdsopgaver

og dermed fastholde sin ansættelse. Der er således tale om hjælpemidler, der kompenserer for handicap / funktionsnedsættelse i forbindelse med konkrete opgaver i et konkret job.

Hjælpemidler bevilget via Beskæftigelsesloven er udelukkende beregnet til anvendelse på arbejdspladsen og ikke til personlig anvendelse uden for arbejdspladsen.

7.3 Som undervisningsudstyr/hjælpemiddel i forbindelse med f.eks. undervisningsforløb for ordblinde

Typisk leveret af OBU-uddannelsesinstitutionen. Uddannelsesinstitutionen sørger for, under forløbet, at nødvendigt udstyr som f.eks. it-rygsæk, PC og software er til rådighed

Almindelig ordblindeundervisning kan foregå på en uddannelsesinstitution eller på virksomheden.

Der vil altid foregå en konkret vurdering af behovet i forbindelse med enhver ansøgning. Drejer ansøgningen sig om IT-kompenserende hjælpemidler, vil det indgå i vurderingen, om der på arbejdspladsen forefindes en PC, der er til rådighed for ansøgeren. I så fald vil udelukkende det nødvendige software kunne bevilges.

Hvem tilhører hjælpemidlerne
Såfremt der er bevilget som udlån med pligt til tilbagelevering til jobcentret, er det Jobcentret, der ejer det bevilgede

Såfremt der er bevilget som tilskud, dvs. det bevilgede er "foræret væk", er det virksomheden, der vil stå som ejer. Baggrunden er at jobcentret via bevillingen har indrettet arbejdspladsen således, at den er i stand til at rumme medarbejdere med behov for hjælpemidler.

8 Afslutning – fremtidens jobudfordringer!

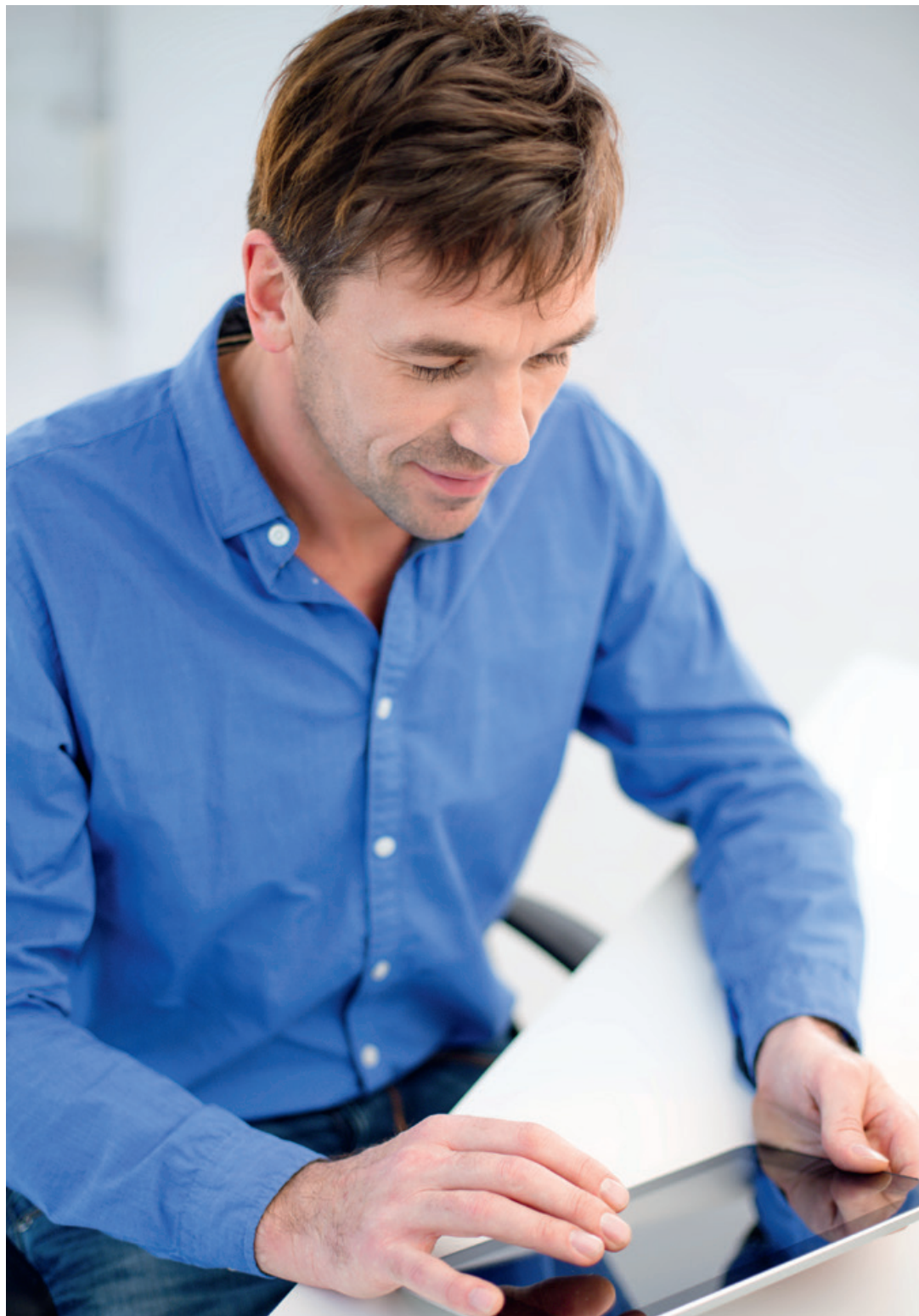
Det kan være svært at få fortalt omverdenen, at man har problemer med at læse eller stave, især når man har nået en mere moden alder. Mange voksne med læse/skrivevanskeligheder har nemlig i årtier gemt sig i mere praktiske jobs, hvor det ikke var så afgørende, at man kunne læse og skrive.

Men fremtidens jobudfordringer gør det stadigt sværere at være på arbejdsmarkedet, hvis ikke den enkelte medarbejder kan læse og skrive, og det er svært at forestille sig en fremtid, hvor der ikke stilles stadig større krav til læse- og skrivefærdigheder for de ansatte i transportbranchen.

Med udgivelsen af denne håndbog i brug af SmartPhones og Tablets som værktøj for ordblinde og medarbejdere med læse- og stavevanskeligheder håber Transportsektorens Uddannelsesfond, TSU, at virksomhederne og medarbejderne sammen kan finde inspiration og praktiske oplysninger, som gør det muligt at anvende disse nye værktøjer i hverdagen og på den måde medvirke til at imødekomme fremtidens krav.

9 Forkortelserne - hvad betyder de...?

App	Forkortelse af A pplication - En "app", er et lille "software-program" man kan downloade til SmartPhones, Tablets, pc'er eller en anden computerenhed, og som hjælper brugeren med at udføre specifikke opgaver.
AVU	A lmen V oksen U ddannelse (9. og 10.klasse)
AM	A rbejds M arkedets U ddannelse
AOF	A rbejdernes O plysnings F orbund
EUD	E rhvervs U ddannelse
FOF	F olkeligt O plysnings F orbund
FVU	F orberedende V oksen U ndervisning
GVU	G rundlæggende V oksen U ddannelse
IKV	I ndividuel K ompetence V urdering
LOF	L iberalt O plysnings F orbund
OBU	O rd B linde U ndervisning
RKV	R eal K ompetence V urdering
SVU	S tatens V oksen U ddannelsesstøtte (Løntabsgodtgørelse)
VEU	V oksen E rhvervs U ddannelse
VEU-godtgørelse	V oksen E rhvervs U ddannelses g odtgørelse (Løntabsgodtgørelse)
VUC	V oksen U ddannelses C enter

Nyttige Links:

www.ug.dk	Uddannelsesguiden - uddannelser, kurser, e-vejledning
www.amukurs.dk	Søg konkrete AMU-kurser i hele landet
www.efteruddannelse.dk	Div. AMU-kurser, m.fl.
www.veu-center.dk	Voksen Efteruddannelses Centre [VEU-Centre]
www.vuc.dk	Almene fag og niveauer - Link til lokale VUC-er
www.vuc.nu	Net-/fjern undervisningstilbud på VUC
www.aof-danmark.dk	Links til lokale AOF-kurser
www.svu.dk	Statens Voksenuddannelsesstøtte/løntabsgodtgørelse
www.veug.dk/virksomhed/veu-godtgoerelse	VEU løntabsgodtgørelse
www.uddannelsesfonde.dk	Her finder man Handel-Transport- og Industriens Kompetencefond

I mange år var Christian Bock lastbilchauffør og kørte rundt i hele Europa. Udenlandske gadenavne var næsten umulige at tyde, og fragtpapirer var et mareridt.

“Kommunikation kan være vanskelig, hvis man mangler de rigtige hjælpemidler”, siger Christian Bock. I dag er han selvstændig på 4. år og superbruger af IT hjælpemidler. En SmartPhone er et uundværligt værktøj for den, der er ordblind. Den giver mange muligheder for hjælp til at få teksten læst op og til at skrive.

Christian har selv relevante apps installeret på sin SmartPhone. De rigtige apps gør hverdagen meget nemmere for ham og andre ordblinde. Han kan nu kommunikere uden problemer, fordi han er selvhjulpnen, hvilket giver større tilfredshed i hverdagen.